

Taxa postala plătite in num. No. 224719

Szerkesztőség és kiadóhivatal

ROMANIA

1 LEJ. Aritik omásá

ÚJ KELET

ESZAKI POLITIKAI NAPILAP

Bármentlen leveleket nem fogadunk el.

Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Kedd, 1936. április 21.

5696. EV. NISZAN 29

XIX. EVF. 97 SZAM

VILAG TUKRE

Addisz-Abeba

Am jelenti a háboru végét" Olaszország az ellenségeskedéseket csak az előzetes békefeltételek létrejötte után szünteti be

Baldwin worcesteri beszédében beismerte, hogy a Népszövetség képtelen a háborus konfliktusok megakadályozására. Az abesszin lakosság megkezdte Addisz-Abeba kiürítését

Graziani tábornok csapatai megkezdtek a déli fronton offenzívájukat

Genf, április 20. Hétfőn délelőtt háromnegyed 11 órakor összejött a népszövetségi tanács, amelynek a 13-as bizottság békeközvetítési sikertelenségéről szóló jelentést kell tudomásul vennie. Az ülés negyedórás zárt ülésel kezdődött, majd pont 11 órakor megkezdődött a nyilvános ülés. Előreláthatólag a népszövetségi tanács csupán sajnálkozását fogja kifejezni a sikertelenség fölött s az érdembeni határozatokat május első napjaira fogja elhalasztani. A halasztást valószínűleg az Eden és Paul Boncour között létrejött megállapodás eredményeként fogják kimondani. Hogy ebben a megállapodásban mi foglaltatik, még nem került a nyilvánosság elé. Mára egyébként Genfben várják Flandin külügyminisztert is, amj azt jelenti, hogy a külcszak mőgött tárgyalások fognak megindulni a válság megoldására.

A francia lapok egyébként meglepéssel állapítják meg, hogy a Genfben létrejött enyhülés változatlanul tovább tart. A lapok szerint Genfben megegyezési és mértékleteségi szellem nyilatkozott meg. A Petit Parisien megállapítja, hogy többé nem lehet beszélni a Népszövetség csődjéről, hanem el kell kezdeni, ennek az intézménynek jótékony feltámasztására van szó. Az Oeuvre a Franciaország és Anglia közötti diplomáciai fegyverszünetről ír — hangoztatva, hogy Baldwin miniszterelnök tegnap tartott beszédében minden tekintetben csatlakozott Eden politikájához.

Hivatalos római jelentés szerint a déli fronton Graziani tábornok csapatai megkezdtek az offenzívát az abesszinek frontja ellen.

Egyidejűleg az olasz kormány hivatalos átiratot intézett a Népszövetséghez, amelyben bejelentette, hogy Liberati ezredet az abesszinek dum-dumlövegekkel sebesítették meg. Az átirat annak megállapítását kéri, hogy ez és az ehhez hasonló esetek bizonyosága szerint az abesszin csapatok megszegnek minden emberi törvényt és megegyezést.

Az abesszinek megkezdtek Addisz-Abeba kiürítését

A Reuter távirati ügynökség Delvalle kapitány kubai alattvaló nyilatkozatát közli, aki abesszin szolgálatban van és tegnap tért vissza a frontról Addisz-Abeba.

A kapitány szerint, ha az olaszok elfoglalják Addisz-Abebat, akkor az abesszin hadsereg a fővárostól délre fekvő dombokra vonul vissza.

Az abesszin főváros este még nem jelenti a háboru végét, sőt ellenkezőleg, újabb harcok kezdetét és újabb nehézségek felmerülését Badoglio marsall számára.

Az abesszin csapatok mindaddig tovább fognak harcolni, amíg a császár ezt kívánja. Ha az abesszin kormány elhagyja a fővárost, az egész lakosság követni fogja. Egyébként tegnap számos önkéntes indult el északra, hogy megkísérlelje az olaszok előnyomulásának megakadályozását Addisz-Abeba felé.

A Reuter újabb jelentése szerint Addisz-Abeba lakossága az elmúlt éjjel folyamán folytatta kivonulását házaiból. Habár az olaszok pontos pozícióját nem ismeretes, mégis olyan hírek járnak, hogy közelednek Addisz-Abeba felé.

Addisz-Abeba jelentés szerint az angol követség személyzete intézkedéseket tett az angol alattvalók élete és vagyona biztosítására, számítva arra az eshetőségre, hogy az olaszok elfoglalják Addisz-Abebat. A követség épületét szegesdrótakadályokkal vették körül. A követség kerítése mögött három ezer, gázmaszkal ellátott idegen alattvaló és egy angol tisztek vezetése alatt álló indiai gyalogos század nyert elhelyezést. Jólétesült angol körök kijelentése szerint az addisz-Abeba angol követség nem fogja elhagyni az abesszin fővárost még abban az esetben sem, ha az abesszin kormány eltávozna onnan és máshol ütné fel székhelyét.

Aloisi az abesszin kormányra hárította a béketétési kísérletek kudarcának felelősségét

A népszövetségi tanács mai ülésén, mint Genfben jelentik, Bruce elnök jobbján Paul Boncour és Aloisi, balján Eden, Potemkin és Wolde Marian abesszin delegátus foglaltak

helyet. Bruce elnök rövid bevezetőjében ismertette a 13-as bizottság jelentését, amely szerint az olasz-abesszin viszály megszüntetésére irányuló tárgyalások meghiusultak. Ezután átadta a szót Madariagának, a 13-as bizottság elnökének, aki felolvasta jelentését. Bruce elnök ezután a két hadviselő fél képviselőinek adta át a szót azzal, hogy ismertessék álláspontjaikat.

Az abesszin delegátus nem élt felszólalási jogával,

mire Aloisi terjesztette elő az olasz kormány álláspontját s igen mérsékelt hangnemban indokolta meg a római kormány javaslatait. Hangoztatta, hogy Olaszország mindig jóakarattal tett tanubizonyosságot és sohasem utasította vissza a tárgyalások lehetőségét.

A békés megoldás kudarcáért az olasz kormány az abesszin kormányra hárítja a felelősséget.

Kijelentette, hogy a kormány hű marad elveinek, fenntartja javaslatait, hozzájárul a teljes őszinteség szellemében lefolytatandó tárgyalásokhoz. Ezután bejelenti az olaszok által javasolt béketétési eljárás módokat, amelyek a következők:

1. Olaszország hajlandó közvetlenül tárgyalni Abessziniával.
  2. A béketárgyalásokat ne Genfben, hanem valamely más városban tartásuk meg.
  3. Az ellenségeskedések csak az előzetes békefeltételek létrejötte után szüntethetők be.
  4. A 3. pontot Aloisi azzal igyekezett megindokolni, hogy Olaszország nem adhat időt az ellenségnek, mert ezzel annak a veszélynek tenné ki magát, hogy egy szép napon a béketárgyalások balsikerének ürügye alatt jól megszervezett és megerősített abesszin hadsereggel találja magát szemben.
- Ami a mérgezőgázok használatának kérdését illeti, az olasz kormány tagadja a 13-as bizottság illetékességét arra nézve, hogy egy ilyen súlyos nemzetközi problémában ítéletet hozhatna. Konkluzióképpen kijelenti, hogy az általa tett javaslatok a legmegfelelőbb utat jelölik ki a kibékülés felé, mert nem tartalmazznak semmi olyant, ami ne lenne összhangban a nemzetközi gyakorlattal és a népszövetségi alapokmánnyal.

Giesl Vladimir

Hetvenhat éves korában Bécsben meghalt Giesl Vladimir, az osztrák-magyar monarchia egykori követe Belgrádban. A világháboru kitörésekor még ott ült a monarchia követségének palotájában, tehát hivatalból ő adta át a monarchia ultimátumát.

Egyszerű és dögát rendszeren ellátó tisztviselő volt, semmivel sem több, sem kevesebb. Talán, ha koncepciózussabb diplomata lett volna, akkor már az elején, a szerajevói dráma után meglátta volna a fenyegető veszélyt, amit augusztusban már nem lehetett elhárítani. Ha a hatalmi csoportok erőviszonyaival tisztában lett volna, ha tudta volna, hogy a kicsiny Szerbia köré a fegyverben és élelemben számottevő európai államok csoportosulnak gyarmati csapataikkal és ha tudta volna, hogy Németország minden felkészültsége ellenére is elszigetelhető és a világ legjobb, legszívósabb katonaságát is megtöri az éhség, ha mindezeket államférfiúi bölcsességgel megérezte és diplomáciai szemmel meglátta volna, talán nem is került volna sor a nagy embermészárlásra. De az akkori történelem legfontosabb posztján az osztrák diplomáciának egyik legkorrektebb tisztviselője ült. Ült és nem mozdult. Így jellemezte őt a háboru egyik memoár-írója. A háboru megindult és Giesl Bécsbe jött, tovább hivatalnokoskodni a Ballhaus-Platz csendes, előkelő palotájába. Aztán nyugdíjaztatta magát és a háboru utáni nagy zajlásban szemlélődő, csendes életet élt. A háboru emléke még fájdalmasan ég milliók lelkében, de Giesl Vladimirt, a háboru megindításának e fontos szereplőjére már nagyon kevesen emlékeznek.

Felújítjuk pályafutását, amely olyan egyenes volt, mint egy katonai díszszázad arcvonala. Feszés és kötelességtudó. Ilyen volt Giesl báró egyénisége és ilyen szerű irányban zajlott le egész élete.

Giesl báró a bánsági Fehértemplomban született régi határőrvidéki katonai családból. Sem gyermekkorában, sem később nem gondolt arra, hogy diplomata lesz. Kadétskólába adták, majd Bécsben elvégezte a katonai akadémiát. Hadnaggyá nevezték ki, majd a felsőbb katonai iskola elvégzése után apja szorgalmazására, aki tábornok volt, a nagyvezérkarba került. Törökországban, Görögországban, Bulgáriában, Montenegróban az ottani osztrák-magyar követségeknél mint katonai attasé teljesített szolgálatot. 1903—1908-ban a nemzetközi macedóniai csendőrségi bizottságnak tagja volt és 1905-ben tábornoknak nevezték ki. Abban az időben az osztrák-magyar külügyi politikának az volt a vezére, hogy az exponáltabb helyekre nem annyira diplomatát, mint inkább művelt katonákat rendeltek ki, akik nevelésükkel és katonai szellemükkel fogva is inkább alkalmasok a végrehajtásra, mint megfontolásokra és javaslatokra.

Igy került Giesl 1913-ban, egy évvel a háboru kitörése előtt Belgrádba, Szerbia már akkor tul volt a nagy Balkán-háborun, amely a török uralom gyöngítésével végződött, de Szerbiának nem hozta meg azt a gazdasági kiegyensúlyozottságot, amit remélt. Nem volt tengeri kijárata a világpiac felé. Mezőgazdasági termékeit pedig a szomszédos országok, főleg Ausztria-Magyarország csak nagy vármok ellenében engedték be. Szerbiának tehát sem állami, sem gazdasági élete nem fejlődhetett.

Az ország külügyi politikája így Oroszország felé volt beirányítva. A roppant birodalomtól remélhették a gazdasági bezárkózottság alóli felszabadulásukat. A cári birodalom tehát egyik legtehetségesebb diplomataját küldte a kicsiny balkáni ország fővárosába: Hartwigot.

Julius első napjaiban történt a szerajevói merénylet, amelynek Ferenc Ferdinand és felesége áldozatul esett. Kétségtelen, hogy politikai gyilkosság történt, de semmi bizonyíték arra nem volt, hogy a szerb államnak a keze is benne lett volna.

Giesl — nyilván bécsi utasításra — nem gondolt a háboru elhárítására, hanem csak tapogatózott, vajjon ha a monarchia hadat üzen Szerbiának, Oroszország minden katonai erejével a szerbek mellé áll-e? Röviddel a háboru kitörése előtt, július

Pán-indiai szövetségi állam megvalósítására tett ígéretet Delhiben az új indiai alkirály

London, április 20. Az új indiai alkirály New-Delhiben beszédet tartott, amelynek során kijelentette, hogy nagy reformokat fognak életbeléptetni, amelyek egy pán-indiai szövetségi állam megvalósítására fognak vezetni.

...fogja állapítani...
...sztrák köztárs...
...hallgatáson fogad...
...volt angol külüg...
...apesti jelentés sz...
...gyel minisztereln...
...fővárosba érkez...
...budapesti tartó...
...felhasználják, hog...
...gyar kereskedel...

...ása.
...nevében, ame...
...kongresszusokt...
...történekteknek ny...
...amis határozatok...
...okon hoztak s am...
...lláspontjait képv...
...a keresztény rom...
...ával az egyetem...
...ében, akik távo...
...któl.

...tott hitlerista di...
...én jelentették, es...
...küldött a ható...
...asítással kapcsola...
...a következő hí...
...i:

...Targu-Muresen ta...
...résztvett és fels...
...Zehner nevű ném...
...ia és Németorsz...
...apott itt tartó...
...idegen állampolg...
...belpolitikai ké...
...te a számára bi...
...határait, a bellu...
...hogy nevezett...
...k értelmében ápr...
...urginál áttették

...május 20-ig...
...entkezzen...
...mpolgárok

...a írták alá azt...
...y a külföldi áll...
...ára vonatkozik.
...és Nistor munk...
...ik a munkálatok...
...külföldi államp...
...ól május 20-ig t...
...terjeszteni. A m...
...a és a komiszári...
...efekturák mellé...
...osztályoknál ké...

...e katoná...
...z 1914-es...
...rosztály

...Április 1-én ke...
...tonai szolgálatr...
...k. A középbj...
...ekintettel azon...
...a bevonulások...
...asztását és ig...
...veszik kezdeti...
...letésü fiatalok...
...en soroztak be...
...ti beosztásra a...
...i. Ebben az év...
...gják kezelni a...
...ágolását, ameny...
...rium új költség...
...tet vettek fel...
...létszám végez...
...akorlatokat.

...YI TAGOZATA...
...vott vezetőség...
...miatt, később...

...Lapidad R. F...
...aron L. Pap 1...
...8-61.

11-én Giesl Vladimir teára hívta az osztrák-magyar követségi palotába Hartwigot. A két diplomata szívélyesen elbeszélgetett, amikor Hartwig egyszerre csak lefordult a székéről és még mielőtt segíteni lehetett volna rajta, meghalt. Ismeretes az is, hogy Hartwig leánya akkoriban azzal vádolta meg Giesl-t, hogy atyját az osztrák-magyar követségen megmérgezték.

1914 július 23-án adta Giesl báró az ultimátumot Szerbiának. Olyan ultimátum volt, amihez fogható keveset ismer a történelem: az állam és a nép megalázását követelte a Ballhaus-Platz.

A választ Giesl már utiruhában, elszállításra kész börtönjei közepette várta. Giesl a szerb válasz elolvasásánál nyilvánvalóan inkább katonának volt, mint diplomata, mert az a válasz nem égette el maga mögött minden hidat. De Giesl csak futólag nézte át a választ és megáldozta, hogy az elfogadhatóan. Pedig nem egészen így volt. Gieslnek bizonyára utasítása volt Bécsből, hogy minden körülmények között kenyértörésre vigye a dolgot.

Giesl a világháborúban a külügyminisztérium képviselője volt a hadseregparancsnokságnál. Az összműködés után visszavonult fahrbücheli birtokára. Giesl könyvet is írt, melynek címe: „Két évtizeden át a közel Keleten”. A könyv nem sok vizet zavart.

A Palesztina-film bemutatója Aradon

Április 15—16-án óriási siker mellett került bemutatásra az aradi Select mozgóban a Keren Hajjeszód világhírű Palesztina filmje az „Ígért földje”. A bemutatódarab első napjának délelőttjén már az összes jegyek elkeltek és a második előadásnak jegyei is legnagyobb részben elfogytak. Április 15-én este 9 órakor az aradi cionista helyi csoport vezetősége diszeldarab rendezett, melynek keretében a film előtt dr. Rosenberg Oszkár timisoarai ügyvéd tartott hatásos és nagy sikerű román nyelvű bevezetőt, majd Giszkalay János olvasta fel tomboló siker mellett „Ilés látomása” című hatalmas költeményét. A film szünetében Moritz Geiger a Jewish Agency jeruzsálemi központjának delegátusa beszélt a zsidó nép, a zsidó föld és a héber nyelv újjászülésének csodájáról, melynek ez a film legmegkapóbb, legmegrendítőbb és legszebb dokumentuma. Moritz Geiger szavait véget érni nem akaró taps követte, majd újra tovább pergett a film felejthetetlen benyomást hagyva hátra a természet zsufolóság megtöltött közönségben.

Mivel az első napi diszeldarabról több, mint kettőszázán távoztak el jegy nélkül, általános kívánságra április 16-án, este — a többi előadásoktól függetlenül — egy második diszeldarabra is sor került, melyen dr. Fodor Sándor timisoarai ügyvéd tartott román nyelvű konferanszot, Giszkalay János olvasta fel „Isten csákányai” című versét és a szünetben újra Moritz Geiger tartott előadást. A második diszeldarab az elsőhöz hasonló siker jegyében folyt le és olyan élményt jelentett Arad zsidóságának, melynek hatása minden bizonnyal meg fog mutatkozni az országépítés érdekében kifejtett munka eredményeiben is.

Minden zsidónak meg kell vennie!

„Az új palesztinai lira”

című kötetet, mely a napokban jelent meg a „Pharos” kiadásában! Haladéktalanul rendelje meg az Uj Kelet kiadóhivatalában.

Ára 85 lej

Arlosoroff, Elisava, Rachel, Slonszky, Jichak Lamdan, Csernihovszky, stb. versei.

A francia újságolvasók véleménye a nemzetközi helyzetről

A francia publikum meglehetősen pesszimiztikusan ítéli meg a helyzetet

Páris, április 20. Az egyik előkelő párisi lap, a Le Journal körkérdeésben szavaztatta meg olvasóit az európai politikai helyzetről. Hetekig tartott ez a népszavazás, amelyet a Le Journal rendezett és most tették közzé az eredményét, amely nem túlságosan kedvező a hivatalos francia politikai irányra.

Arra a kérdésre, hogy lehetségesnek tartják-e az olvasók, hogy Franciaország Németországgal szemben valamit elérjen 48.106 igen s 19.972 nem volt a felelet. Ez még körülbelül igazolja a francia hivatalos álláspontot, de már a második kérdésre, amely úgy szól, hogy van-e bizalma a Le Journal olvasóinak a francia-szovjet paktumhoz, lesújtó választ adott az olvasók szavazása, mert 58.352 a beérkezett nem-ek és csupán 9.324 az igenek száma. Majdnem ilyen pesszimiztikusan ítéli meg a francia újságolvasó publikum a Népszövetséget, mert arra a kérdésre, hogy lehetségesnek tartják-e a Le Journal olvasói, hogy a Népszövetség tartós békét fog teremteni Európában, 50.692 olvasó választott nemmel és csak 12.484 olyan olvasója van a Le Journalnak, aki bizik a Népszövetség békemunkájában.

Jellemző a Le Journal által rendezett népszavazásnak eredménye a népszerűségi versenyre is. Lavaira 28.700, Tardieura 25.352, Mandelaira 14.160, Franklin Buillonra 6.834 és Flandinra csupán 6754 szavazatot esett. Flandin tehát a legkevésbé népszerű a francia politikuskok között.

Le Journal olvasóközönsége a jól szituált polgári osztályból került ki, tehát ez a véleménye a francia középpolgárságnak, a francia nemzet gerincének.

Semmivel sem menthető a zsidóság elleni gyűlölet-propaganda

Feuchtwang bécsi főrabbi peszachi beszéde

Bécs, 20. A zsidóság politikai és gazdasági helyzete egyre súlyosabbá válik. Nyilvános gyűléseken neves és kevésbé neves politikuskok részéről egyre sürribben hangzanak el beszédek, amelyek éles állásfoglalást tartalmaznak a zsidóság ellen. A szónokok ugyan nem győrik hangsúlyozni, hogy nem vezetnek őket gyűlölködés és faji elfogultság beszédeikben, mégis nagyfokú türelmetlenség gyakorlati megnyilvánulása az, hogy a vállalkozók a zsidó alkalmazottakat és munkásokat helyezte egyre reménytelenebbé válik. Jellemző a helyzetet az is, hogy az osztrák cionisták szövetsége a Palesztina Bizottságtól a certifikátok számának lényeges felemelését kérte, tekintettel az osztrák zsidóság körében egyre nagyobb méreteket öltő munkanélküliségre.

A nyilvános gyűléseken, a sajtóban és a gazdasági életben észlelhető zsidóellenes megnyilatkozásokkal kapcsolatban figyelemreméltó dr. Feuchtwang bécsi főrabbinak emelkedett hangú beszéde, amelyet peszach ünnepén az „Öreg Urak” szövetségében tartott. A főrabbi napjaink nyomászó gondjairól szólóval utalt a zsidó népnek a felejtethetetlen tanulságokra, amelyeket a zsidó népnek dicsőségletes történelme ad.

Utunk a világtörténelmen keresztül — mondotta — kétségtelenül a szenvedéseknek

gyakran véres mártíriummal teli útja volt. Olyan eszméknek hordozói és terjesztői voltunk és vagyunk, amelyek hozzáférhetetlenek és gyakran érthetetlenek a világ sok népe számára. Nem a faji különbözőség választott el bennünket tőlük; ez csak egy ürügy, amelynek célja, hogy igazolja azt a méltatlan és jogtalan magatartást, amelyet velünk szemben tanúsítanak. Régen kipróbált módszer ez, amely a Fáraók korától egészen napjainkig divik. Sem vallási, sem gazdasági, sem pedig nemzeti ürüggyel nem lehet menteni azt a durva, erkölcsellen, minden kulturát megcsufoló gyűlöletpropagandát, amely ma a zsidóság ellen folyik. Meg kell állapítanom azonban, hogy mi sem vagyunk hibátlanok és büntetlenek. Azt a vallásérkölcst ideált, amelyet Abraham, Mózes és a próféták tűztek elé, sohasem értük el. Am mutassatok nekünk egy népet, amely ezt elérte volna. Mi mégis törekszünk e cél felé és amikor évtizedekkel ezelőtt újból felhangzott a kiáltás, hogy építsük fel atyáink országát a Ción romjain teremtésünk új életet, lelkesedve követtük e szót és most azon az uton vagyunk, hogy évszázadok után Erec Izraelben nemzeti otthon s ha a gondviselés és erőnk megengedik, szabad zsidóállamot állapítsunk. Feuchtwang főrabbi mély gondolatokban gazdag beszéde nagy hatást tett a jelenlévőkre.

Weizmann nem tett ígéretet a Legislative Councilnek zsidó részről való ellogadására

A Jewish Agency kategórikusan cáfolja az Al Liwa című arab lap tendenciózus híradását. A gyarmatügyi miniszter sem helyesli már a törvényhozó tanács tervét. Nagyszabású nemzeti kölcsönt vesz fel Londonban a Jewish Agency

Jeruzsálem, április 20. A Jewish Agency for Palestine exekutívije hivatalosan cáfolja az „El Liwa” című arab lap azon híradását, mely szerint dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke levelet intézett volna a főkormányzóhoz és abban ígéretet tette arra, hogy a zsidók bizonyos feltételek mellett el fogják fogadni a Legislative Councilt. A Jewish Agency hivatalos tényszerzői hangsúlyozzák, hogy az arab lap híradása nélkülöz minden alapot és az sem felel meg a valóságnak, hogy dr. Weizmann és a főkormányzó között tárgyalások folytak volna az utóbbi napokban a Legislative Council kérdéséről.

Az El Liwa közleményét, melyet a Zsidó Távirati Iroda útján az Uj Kelet is átvett, bejárta az egész világsajtó. A hirt a „British United Press” távirati iroda is átvette és úgy állította azt be, hogy „biztos forrásból” származik. Az Agency hivatalos távirati irodája a „Palcor” nyomban

megcáfolta a híradást és az exekutív megbizásából leszögezte, hogy dr. Weizmann és Wauchope főkormányzó között sohasem volt arról szó, hogy az Agency bizonyos feltételek mellett elfogadná a törvényhozó tanács tervét. Az El Liwa c. lap, a jeruzsálemi főmufti organuma, melynek nem ez az első hamis híradása és amelynek politikai információit bizalmatlansággal fogadják úgy az arab, mint a zsidó közvélemény is.

Módosítják a törvényhozó tanács tervét

London, április 20. Mértékadó cionista körökben rámutatnak arra, hogy a cionista politika centruma e pillanatban Jeruzsálemből Londonba tevődött át. A cionista szervezet politikai offenzívája, mely a jeruzsálemi főkormányzó palotájában vette kezdetét, ma az angol parlament és a gyarmatügyi hivatal köré koncentrálódik. Londoni cionista körök tudni vélik, hogy nem-

csak a legnagyobb három angol párt ellenzi a palesztinai törvényhozó tanács tervét, hanem maga az angol gyarmatügyi miniszter is alkalmatlannak tartja a palesztinai kormány erre vonatkozó tervét.

Ez megerősíti látszik Thomas gyarmatügyi miniszternek a palesztinai arab pártvezetőkhez intézett meghívása, melyben — mint megirtuk — Londonba invitálja a palesztinai arabok vezetőit és kijelenti, hogy szükségesnek tartja a törvényhozó tanács tervétől való megvitátását a közvetlenül érdekeltektől.

Uj cionista kölcsön

A londoni politikai akcióval egyidejűleg, nagyjelentőségű pénzügyi tárgyalások folynak az angol fővárosban. Tudvalevő, hogy a palesztinai piac nagy hitelnek örvendő a „Cityben” és a Jewish Agency legutóbbi félmillió fontos kölcsöne mellett más kölcsönöket is folyósítottak palesztinai intézetek javára, igen kedvező feltételek mellett.

Mértékadó londoni körök tudni vélik, hogy a Jewish Agency újabb nagy pénzügyi tranzakció előtt áll, amely újabb nagy lehetőséget nyit meg a cionista műkiszélesítésére egy a palesztinai mezőgazdaságban, mint az iparban. A londoni információk nem határozzák meg az új nemzeti kölcsön összegét, mindössze arra szorítkoznak, hogy a küszöbön álló kölcsönügylet egészen kivételes feltételek mellett fog létrejönni.

6500 certifikát

Jeruzsálem, április 20. A zsidó sajtóban az a hír terjedt el, hogy a palesztinai kormány az 1936 április—októberi sshedullra 6500 certifikátot szavazott meg a Jewish Agency részére. Jeruzsálemi hivatalos körök ezzel szemben hangsúlyozzák, hogy bár folyamatban vannak a legközelebbi certifikát-kvótára vonatkozólag a tárgyalások a kormány és az exekutív között, a certifikát-kvóta megállapítására nézve azonban nem történt még végleges döntés.

Újabb halálos áldozata van a lengyelországi pogromoknak

Varsó, április 20. Jelentette az Uj Kelet, hogy április 9-én Karcew lengyel községben súlyos antiszemita zavargások voltak, melyeknek során több zsidó súlyosan megsebesült. A legsúlyosabb sérüléseket Wolff Goldfarb hetvenkét éves karcewi zsidó lakos szenvedte, akit a varsói zsidó kórházba szállítottak be. Legújabb jelentés szerint Wolff Goldfarb belehalt sérüléseibe. A karcewi pogrom áldozatának holttestét az anatómiai intézetbe szállították át, ahol felboncolták. A rendőrség két karcewi hülígánt letartóztatott, akiket azzal gyanúsítanak, hogy ők ejtették a halálos lövést a 77 éves zsidó aggyastánom.

A karcewi pogrom áldozatának temetése óriási részvét mellett zajlott le Varsóban. A varsói zsidó hitközség dísz-sirhelyet adományozott Goldfarbnak és a temetkezési költségeket is viselte. A temetésen a karcewi és a környékbeli zsidó lakosság is nagy tömegben vett részt. A varsói hitközség intervenciójára a lengyel államasutak kedvezményes vasuti jegyeket bocsátottak a temetésre érkező tömegek rendelkezésére.

Varsó, április 20. Lesko keletgalíciai városkában a nemzeti demokrata hülígánok hat zsidót sebesítettek meg, bezúzták a zsinagóga ablakait és kövekkel dobálták meg a hitközség rabbiját.

Przytykban, ahol nemrég súlyos antiszemita zavargások voltak, az antiszemita hülígánok behatoltak a zsidó temetőbe és megromgálták és meggyalázták több sírkövet. Amikor a zsidó járókelők észrevették, hogy mi történik a temetőben és közebe akartak lépni, a hülígánok közpörrel fogadták a temető védelmére kelő zsidókat és a közpör fedezéke alatt hátráltak meg a zsidó temetőből.

Női kabátokat, koszfűzőket és ruhákat

még a legkényesebb igényeknek is megfelelően készítünk.

IZSÁK nődivatszalon

Cluj, Str. Memorandului 6. szám. Kapu alatt.

Cost
szell
cáfolj
csatlak

A volt

Bucuresti, április 20. Rasztpárt elcsapatálal el N. Costachescu miniszter és szenátora lezakadt a nemzeti beszédek róla, konszenvezik Vaidaját hagyni a pártkeletben Costachescuc személyiségek hasonlítottak nagyon Vaidának, aki mellé parasztpárti közszámbavehető politlott. A politikai éronescu csak csöngalomnak, míg a to és Anghelescu aiban mindig csak m szottak és a Vaidatottak csak vezető tachescu személye letet jelentett volnra a régi királyságban nem lett vaidi után a szenátus v részletes nyilatkozjáról, amelyben te che programjának gát.

Hito
ram

Kijelentette Costzeti parasztpárt h alapvető program programját valóban körülmények, de egyensúlyban kell ideológiájával. A kadó program meg nek egyetlen célja pedig a párt kom megvalósítani prog megartás és egye az amelyet a párt lapított meg.

A
kér

„Ha a párt lem hát programjának kor más taktikát táció és zavargásli kormányzás pro rom probléma mé

1. Az ország be tása.
2. Az ország e
3. Megszervezn gazdasági és pén szemben.

Ennek a három rendkívül nehéz. magában, amelye alapon álló fanat pes kormány tud

Félmegoldásokkal a fent fels egyikenél sem le anarchiának és megsértésének z. Az igazságszolgá tározottan kell te

A törvényszeg ruan meg kell donképpen eből gókn

Meg kell változ nek irányát. A r séges szilárd és kell főlváltania.

A sülőknek ért és vigyázni

Costachescu emelkedett szellemű nyilatkozatban cáfolja a Vaidához való csatlakozásáról szóló híreket

A volt közoktatásügyi miniszter hitvallomása a Mihaiche-programról

Bucuresti, április 20. A nemzeti parasztpárt élcsapatában előkelő helyet foglal el N. Costachescu volt közoktatásügyi miniszter és szenátusi elnök. Amikor Vaidához beszélt róla, hogy Costachescu rokonoszenvezik Vaida mozgalmával és elfogja hagyni a pártkereteket. Jobboldali sajtóban Costachescuhoz közel álló politikai személyiségek hasonló értelmű nyilatkozatait is olvashattuk. Costachescu személye valóban nagyon értékes lehetett volna Vaidának, aki mellé a regábeli nemzeti parasztpártiak közül egyetlen komolyan számbavehető politikai személyiség sem állott. A politikai élettől vissza vonult Mihaiche csak csendes támogatója a mozgalmának, míg a többiek: Ioanitu, Mirza és Anghelescu a politikai élet arénájában mindig csak másodrendű szerepet játszottak és a Vaida kormányok idején jutottak csak vezető pozíciókhoz. Így Costachescu személye valóban nagy erőbővel jelentett volna Vaida Sándor számára a régi királyságban. Costachescu azonban nem lett vaidista. Másfélévi hallgatás után a szenátus volt elnöke most adott részletes nyilatkozatot politikai álláspontjáról, amelyben teljes mértékben Mihaiche programjának vonalába helyezte magát.

Hitvallás a Mihaiche program mellett

Kijelentette Costachescu, hogy a nemzeti parasztpárt hű kell, hogy maradjon alapvető programjához. A kormányzás programját valóban megváltoztathatják a körülmények, de ez a program mindig egyensúlyban kell, hogy legyen a párt ideológiájával. A paraszt ideológiából fakadó program megvalósítása a párt léte- me- egyetlen célja kell, hogy legyen. Ha pedig a párt kormányzás útján akarja megvalósítani programját, csak egyetlen magatartás és egyetlen taktika lehetséges: az amelyet a párt elnöke vázolt fel és alapított meg.

A három megoldásra váró kérdés

„Ha a párt lemond a kormányzásról, tehát programjának megvalósításáról is, akkor más taktikát is elfogadhat: az agitáció és zavargások taktikáját. Az azonnali kormányzás programját a következő három probléma megoldásában látom:

1. Az ország belső rendjének helyreállítása.
2. Az ország erkölcsi újjáélesztése.
3. Megszervezni az ország ellenállását a gazdasági és pénzügyi krízis hatásaival szemben.

Ennek a három kérdésnek a megoldása rendkívül nehéz. Olyan nehézségeket rejt magában, amelyeket csak egy ideológiai alapon álló fanatikus és áldozatokra képes kormány tud legyőzni.

Félmegoldásokkal és kompromisszumokkal a fent felsorakoztatott problémák egyikénél sem lehet eredményre jutni. Az anarchiának és a tekintély presztízse megsértésének azonnal meg kell szűnnie. Az igazságszolgáltatásnak gyorsan és határozottan kell teljesítenie kötelességét.

A törvényszékeket azonnal és szigorúan meg kell büntetni, mert tulajdonképpen ebben áll az összes zavargóknak a bátorsága.

Meg kell változtatni az ifjúság nevelésének irányát. A mai aberrációkat az egészséges szilárd és komoly nacionalizmusnak kell fölvaltania.

Rendet az iskolákban

A szülőknek felelniök kell gyermekeikért és vigyázniuk kell nevelésükre, visel-

kedésükre. Nem lehet mindent az iskolákra bízni. Az egyetemeken meg kell teremteni a rendet, minden vonatkozásban. Az egyetemeket dolgozó iskolákká kell átalakítani és az élet előkészítő szervévé kell tenni: az egyetemeket valóban kulturintézményekké kell átalakítani. És végül az ifjúság nevelése oly módon történjék, hogy mellőzzék a mai felkészületlenséget.

Az egyszerű gondolkodás
Kérdésében az egészséges gazdaság egyszerű eszközeivel kell dolgozni. Mellőzni kell olyan kísérleteket, amelyeknek sorsa már eleve a sikertelenség. Gondoskodni a polgár anyagi jólétéről, mert ebből származik az állam jóléte. Minden reformot meg kell előznie a gazdasági átszervező munkának. Támogatni kell a gazdasági termelés munkáit és meg kell szüntetni a mai rendszert, mely a rossz fizetőknek, a szélhámosoknak kedvez és a gazdasági élet legjobb elemeit sújtja. Meggyőződésem, hogy az évszázados tradíciókra alapított egyszerű gazdálkodás sokkal eredményesebb, mint a teoretikus tervekkel való kísérletezés. Csak ezután lesz majd lehetséges széles és tartós mederben megindítani a paraszt ideológia programját.

A közvéleménynek van egy kívánsága, amelyet teljesíteni kell: **beszéljenek kevesebbet és dolgozzanak többet.**

Hallatlan időpocsékolást jelentenek nálunk a kongresszusok, a bizottságok, gyűlések, delegátusok, ülések, bankettek és

Rejtélyes körülmények között meggyilkoltak egy cluji lókereskedőt

Letartóztatták az áldozat sógorjelöltjét és szövegét, akik azt vallották, hogy Alb Iosifot egyik lóva sebesítette meg. Megállapítást nyert, hogy a sérülések fejszecsapásoktól származnak

Cluj, április 20. (Az Uj Kelet tud.) Rendkívül bonyolult és titokzatos gyilkosság ügyben indított be nyomozást tegnap este a cluji rendőrség bünyügyi osztálya.

Chendi Károly szolgálatos rendőrtisztet az éjjel a hatodik kerület manásturi rendőrség értesítette, hogy a str. Cămpului 91 szám alatt szerencsétlenség, vagy bűntény történt, melynek áldozata Alb Josif 32 éves lókereskedő, akit igen súlyos sérülésekkel a mentők a klinikára szállítottak.

Chendi dr. rendőrkapitány azonnal kiment a helyszínre, onnan pedig a sebészeti klinikára, ahol a műtőasztalon találta az áldozatot orrába egy gumicső volt behelyezve, mert légzőszervei széttronszódtak és nem tudott másképp levegőhöz jutni. Az ember eszméletlen állapotban volt, kihallgatásáról szó sem lehetett.

Éjjel két óra tájban Alb Josif meghalt.

Felfedezik a gyilkosságot

A nyomozás az ügy részleteire vonatkozólag azonnal megindult.

A kiszálló detektíveknek a helyszínen elmondották, hogy Halász József 24 éves kerekemester, az áldozat nővérének vőlegénye, találta meg a hullát, az istálló előtt véresen, fején öt nagy seb nyílása látszott, melléből is patakzott a vér.

Halász boralmisat ordított ijedében, amikor a hullát meglátta, mire előkerült Baciu Joan, az áldozat 21 éves szolgálja, akit szintén nagyon megrémített a gazda halála.

Azonnal értesítették az áldozat feleségét, anyját és nevanyját, akik a házban laktak, a halál okául a szolga azt állította,

ünnepségek, amelyek elviselhetetlenül komplikálják az életet és minden egyént elvonnak a leghasznosabb munkától. „A sok beszéd szegénység“ elméletét a gyakorlatba kell átültetni.

Az összes polgárok életlehetőségének előmozdítása a jövő kormányának magas erkölcsi álláspontja kell, hogy legyen. Mindenkinél dolgoznia kell, mindenkinek a maga munkájából kell élnie és mindenkinek a munka jogát el kell ismernie.

Ezzel a magas erkölcsi mondattal, mely ékesítő válasz is egyben a fajvédő mozgalmak posztulátumaira, fejtette be nyilatkozatát a nemzeti parasztpárt moldovai elnöke.

A leletek összehozása és áttanulmányozása után, a rendőrség kétségen kívül megállapította, hogy a gyilkos — miután csak is gyilkosságról lehetett szó — olyan valaki kellett legyen, aki teljesen jól ismeri a házat és környékét — vagy ami valószínűbb, valamelyik házbéli volt.

További kutatások újabb eredményekre vezettek. Megállapították, hogy az istálló padlására vezető létra is véres, az istállóban azonban nincs egy csepp vér sem, ami kizárja, hogy a gyilkosság ott történt volna, viszont külső falai az istállónak végig vannak locsolva vérrrel.

Két letartóztatás

A rendőrség feltételezi, hogy amennyiben Albot, az udvaron gyilkolták meg és a gyilkosnak ideje volt a corpus delictiket a ház különböző részein elrejtetni, minden körülmények között kellett legyenek a házban olyanok, akik tudomást szereztek a bűntényről.

Különböző gyanúok alapján Chendi kapitány őrizetbe vette Halász Józsefet és Baciu Joant a szolgát.

Ellentmondó vallomások

Megkezdődtek a családtagoknak a kihallgatásai, kihallgatták a házban levő asszonyokat, akik különböző dolgokra vonatkozólag adtak nem tulságos fontos felvilágosításokat, érdekes volt azonban, hogy Alb felesége és anyja bizonyos dolgokban ellentmondásba kerültek egymással, amit nem sikerült tisztázni még a rendőrségnek.

A nyomozást ma folytatja tovább a rendőrség. A kora délelőtti órákban kiszállt a helyszínre Lami dr. ügyész, Drăghiciu dr. rendőrigazgató, Chendi kapitány, Serban komisár és több bünyügyi detektív, akik tovább folytatták az éjjel megkezdett helyszíni vizsgálatot.

A bűntény egyelőre teljesen titokzatosnak és érthetetlennek mutatkozik, annál is inkább, mert nemcsak a gyilkos személyét, hanem az okot, amiért a gyilkosságot elkövették sem lehetett még megállapítani. A gyilkosság ténye kétségtelenül be igazolódott, hogy azonban mi készítette arra a gyilkost, hogy tettét végrehajtsa, arra még csak ezután derülhet világosság.

Constantán,
Str. Traian 14. sz. alatt újonnan megnyit a **Restaurant „TEL-AVIV“** szigorúan

כשר ארטה-ערדליי vendéglő
Ignác Melamed (Sibiu) vezetésével. Előkelő helyiségek terasszal, kitűnő konyha, legjobb kiszolgálás, olcsó árak. Palesztinába kivándorlók árendéjében és felvilágosításban részesülnek. Levelekre válaszolunk. A megérkezés előzetes avizálása saját érdekében ajánlatos.

A palesztinai rendőrség elfojtotta a jaffai arab bandák garázdálkodását

A meggyilkolt turista temetése után a zsidók tüntettek Tel-Avivban, ami arab agitátorok izgatására vezetett Jaffában. Nem támadták meg az arabok a temetési menetet. Jaffa és Tel-Aviv határában hét zsidó munkást meggyilkoltak az arabok

Teljesen helyreállt a rend Jaffában és Tel-Avivban

Cluj, április 20. (Az Uj Kelet tud.) Néhány nap óta a világsajtóban olyan hírek keringenek, amelyek a Palesztináért aggodó zsidó tömegeket nagy izgalommal töltötték el. A nyugtalanító hírek nagyjából arányú zsidóellenes megmozdulásokról közöltek adatokat és a Romániában dolgozó távirati irodák ezeket a jelentéseket minden cáfolat és kritika nélkül továbbították is. E hírekkel szemben a prágai székhellyel működő Zsidó Távirati Iroda jelentései eddig is lényegesen kisebb méretű tüntetésekről szólnak és igyekeztek kellő értékre leszállítani a nyilvánvalóan félreértésen alapuló külföldi értesítéseket. Hétfőn az összes romániai lapok szokatlanul nagyarányú arab zavargásokról adtak híreket és zsidóknak tömeges legyilkolását jelentették. Így a Rador jeruzsálemi jelentés alapján azt a hírt közölte, hogy Haifából több ezernyi arab tömeg indult Tel-Aviv felé és a haifa—telavivi országuton köz-

lekedő autobuszokat megrohanva, zsidókat gyilkolt meg és rabolt ki. A hír már az első pillanatban is tévedésnek tűnt, hiszen Haifa és Tel-Aviv között 100—120 kilométer a távolság és ilyen vonalon tüntetést rendezni legalább is valószínűtlen. Mindezek a jelentések azonban olyan téves következtetésekre adtak alkalmat, hogy Palesztinában országszerte, országutakon, városokban és falvakban olyan zsidóellenes mozgalom ütötte fel a fejét, mely nemzetközi érdeklődésre tarthat számot. A fentiekkel szemben az Uj Kelet szerkesztősége érintkezést keresett a zsidó hírszolgálati forrásokkal, hogy a gáluti zsidóságot a megdöbbentő jelentésekkel szemben a helyes tényállással igyekezék tájékoztatni. Az alábbiakban közöljük a Zsidó Távirati Iroda prágai központjának telefonjelentését, amely részletesen számol be az utóbbi napok eseményeiről.

Mi történt Izrael Hasan temetésén

Prága, április 20. A Zsidó Távirati Iroda telefonjelentése Jeruzsálemből: Amint az Uj Kelet már jelentette, a múlt héten Tulkarem mellett arab banditák egy turista társaságot támadtak meg. A támadásnak Izrael Hasan görögországi turista áldozatul esett. Az ország zsidó társadalmában az újabb bandita-támadás nagy felzúdulást keltett és éppen ezért a hatóságok már eleve is megtekintették minden intézkedést arra, hogy a Tel-Avivban történő temetésen a zsidó lakosság haragja ne fejlődjék nagyarányú tüntetéssé. A temetésre tervezett beszédeket a hatóságok betiltották.

A temetés ennek ellenére a zsidó lakosság ünneppélyesen tiltakozó jellegű tüntetésévé alakult. Több ezernyi tömeg követte a meggyilkolt turista koporsóját. A temetés után az embertömeg a telavivi városokba elé vonult, ahol Rokéach alpolgármester és Dov Hos munkásvezér, alpolgármester intézett beszédet a tömeghez, felszólította arra, hogy fegyelmetlen és a legteljesebb nyugalomban oszoljon szét.

A tömeg egy része engedelmessé vált a város vezetői felhívásának, a tüntetők egyik része azonban tovább vonult a város utcáin, ahol hangosan tüntettek. A menet szembetalálkozott a rendőrséggel, mely a tömeget feloszlásra szólította fel.

Az izgatott hangulatban a zsidók megrohanták a rendőröket, amire a rendőrök a levegőbe irányított sortűzzel és gumibotok rohammal védekeztek.

Az összeütközés során harminc zsidó könnyebben megsebesült. A tömeg ezután szétszórult. Már magában ez a jelentés is ellentmond a külföldi távirati irodák híreinek, amelyek Izrael Hasan temetésén arabok és zsidók összeütközéséről tettek jelentéseket. Péntek este Tel-Aviv utcáin a rend helyreállt és a szombati munkaszünet is a legteljesebb nyugalomban telt el.

Arab ellentüntetés Jaffában

A telavivi zsidó tömegek tüntetése azonban alkalmat nyújtott a jaffai arab nacionalista ifjuságnak arra, hogy újabb agitációkkal igyekezzen a tömeg indulatát a zsidók ellen felkorbácsolni. A Palesztinában már hosszú ideje működő külföldi és idegen pénzzel támogatott agitátorok ezt az alkalmat használták fel arra, hogy újabb mozgalmat robbantassanak ki. A telavivi eseményekkel egyidőben még egy eseményt használtak fel agitációs célokra az arabok. A múlt héten Kfar Szaba és Raanana zsidó kolóniák közötti országuton

egy arab kovácsműhelyben fegyveres támadás történt, amelynek egy halottja egy sebesültje volt.

Az életben maradt arab a hatóságoknak azt vallotta, hogy támadójának zsidó külseje volt. A rendőrség bevezette a nyomozást és egy rendőrkutya arab munkások lakásai felé vezetett a nyomozókat. Minden jel arra mutatott tehát, hogy az arab kovácsműhely ellen nem zsidók, hanem arabok követtek el támadást és a rendőri jelentés is ezt a valószínűséget vetette fel.

Két zsidó halott Ennek ellenére a jaffai agitátorok a zsidókat illették a gyilkos merénylet vádjával és ezért Jaffában tüntetést szerveztek meg. Vasárnap nagyobb arab tömeg indult meg Jaffából Tel-Aviv felé. Már maga ez a tény is élő cáfolata a távirati irodák jelentéseinek. Tudni való ugyanis, hogy Jaffa és Tel-Aviv összeépült városok, melyeket egy ucca választ csak el egymástól. Ha még hozzáteszünk azt, hogy Jaffa lakossága 35 ezer, Tel-Avivé pedig 140 ezer lélek, már tisztán is áll előttünk, hogy milyen jelentőségű lehetett ez a Tel-Aviv ellen indított „támadás“.

A tényleges helyzet az, hogy a pár száz főnyi arab tömeg el sem jutott Tel-Avigig. Utközben ugyanis

a tömeg találkozott a Rutenberg-művek autójával, amely munkásokat szállított. Az arabok megtámadták az autót, azt felborították, és a munkásokat megsebesítették.

A tüntetés híre azonnal kivonult a rendőrség, mely megtámadta az arab tüntető tömeget. Mire a tömeg szétszórult, kilenc halott maradt a tüntetés színhelyén.

A halottak közül heten zsidók, a rendőrséggel való összeütközés során pedig két arab halt meg.

A tüntetés szétszórása után a palesztinai kormány Jaffa és Tel-Aviv területére ostromállapotot léptetett életbe. Ugyanakkor a telavivi—jeruzsálemi országutat ideiglenesen elzárták a forgalomtól.

A rend biztosítását igéri a kormány

Crosby őrnagy, jaffai kerületi kormányzó, nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelentette, hogy a hatóságok a rendet minden körülmények között fenn fogják tartani, és a hatóságoknak meg is van a módjuk arra, hogy a legkisebb rendbontást csirájukban fojtsák el.

Teljesen a nyugalom az országban

Vasárnap este óta, a Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint, teljesen helyreállt a rend és a nyugalom Jaffában és Tel-Avivben is és biztosra lehet venni, hogy a rendbontások nem fognak megisméltódni. A

HOLNAPTÓL KEZDVE...

Több ízben közölt cikkünk a „Tonoglobine Irradié“ bor és szirup nagyszerű hatásáról hatalmas visszhangot keltettek az összes és minden korbéli szenvedők sorában. Ez a kitűnő fogadás és bizalom, amit a „Tonoglobine Irradié“ kiváltott, arra indít bennünket, hogy nyilvánosságra hozzuk az orvosok részéről érkezett jelentékeny számú csodáló és elismerő levelet, akik a „Tonoglobine“-t kitűnő összerakás miatt ajánlották betegeiknek és a legaldásosabb eredményeket érték el vele.

Ezeknek az értékes tanuvalomásoknak főként az a céljuk, hogy különösen a szülő-

ket indítsák arra, hogy gyermekeiknek most a tavasz kezdetén, amidőn a test el van gyengülve és hűlések, valamint fertőző betegségek veszélye fenyegeti, szervezetük megerősítésére ezt az erősítő szert adják. Mert a tavasz a legcsalóbb és legveszedelmesebb évszak egy gyermeknek, mint felnőttek és idősebb emberek számára is. Aki a tavaszt szerencsésen megúsza, nyugodtan mondhatja, hogy az év legnehezebb szakából szabadult ki és már nem kell többé a betegségtől félnie.

Tehát holnaptól kezdve...

hatóságok egyébként több letartóztatást eszközöltek úgy az arab, mint a zsidó tüntetők köréből és rövidesen a törvényszék előtt fognak felelni a gyilkosok és azok felbujtói azokért a merényletekért, amelyeket nyilvánvalóan külföldi izgatásra követtek el békés járókelők ellen.

A zsidó lakosságban leirhatatlan felháborodást keltettek az események, a jiszov különböző rétegei vezetőinek közbelépésére azonban a zsidó lakosság mindenütt megőrzi hidegvérét, nem ragadtatja el magát bosszú-cselekedetekre,

hogy ne adjon újabb tápot fizetett arab agentprovokátoroknak az arab lakosság felingerelésére.

Téves kairói híradás a jeruzsálemi eseményekről

Párizs, április 20. A Havas távirati ügynökség kapja Kairóból azt a hírt, hogy Jeruzsálemben összeütközés volt a zsidó és arab lakosság között, amely összeütközésnek két halottja van. A Zsidó Távirati Iro-

da a hírrel kapcsolatban közölte, hogy a tüntetésről sem hivatalos, sem magánforrásból tudomása nincsen és így a Havas kairói értesülése nyilvánvalóan félreértésen alapszik, mely a telavivi eseményeket helyezte át Jeruzsálembé.

Eltemették a zavargások zsidó halottait

Jeruzsálem, április 20. A Reuter jelenté: Ma délelőtt újabb összetűzés keletkezett zsidók és arabok között a Tel-Aviv—Jaffa uton. Mindkét oldalról többen megsebesültek. Azt a zsidót, akiket a legutóbbi napok zavargásai során öltek meg, ma délelőtt temették el Tel-Avivban.

A Havas-ügynökség 20 halottat jelent

Jeruzsálem, április 20. A Havas jelenté: A palesztinai helyzet rendkívül súlyos. Az angol kormánybiztos tejhatalmat kapott. A csapatok készen állanak a beavatkozásra. Eddig a zsidók és arabok közti összeütközések 20 halott és majdnem 100 sebesült áldozatot követeltek. Jaffa izolálva van Palesztina többi részétől.

A szélsőséges mozgalmak elleni erélyes harcra szólította fel a kormányt a liberális képviselők moldovai értekezlete

Voidát vádolja lamandi miniszter a vassárga tulkapásaiért. Bratianu Gheorghe pártjának határozata az ország külpolitikájáról

Bucuresti, április 20. (Az Uj Kelet tud.) Bratianu Gheorghe liberális pártja tegnap végrehajtóbizottsági ülést tartott. Az ülés elsősorban külpolitikai kérdésekkel foglalkozott és ezzel kapcsolatban a következő határozati javaslatot tette közre:

„Az ország külpolitikáját az összes felelős tények kölcsönös meggyőzésével és a parlament kellő tájékoztatásával kell megállapítani. Az ország külpolitikai irányvonalának megállapításánál számot kell vetni Románia speciális gazdasági és politikai követelményeivel és vissza kell utasítani minden olyan kötelezettség vállalását, mely az ország határait idegen ország hadseregei előtt megnyitná és Románia biztonságát, valamint területi integritását más országok érdekeinek rendelkezésére adná.“

Piatra Neamban vasárnap délelőtt a moldvai képviselők Imandi miniszter elnökletével értekezletet tartottak. A miniszter beszédében mély fájdalommal adott kifejezést a tg. muresi és sinaiai események fölött. Ismertette az okokat, amelyek a liberális kormányt a vassárga feloszlására készítették. Vaida volt az, aki a vassárgát, Mihalache akaratának ellenére is intézkedéseit meghamisítva, állandóan bátorította. A liberális párt programjában alapvető pontot képezett a szélsőséges szervezetek feloszlása és amikor a választási küzdelemben a vassárga ismert eszközökkel kezdett dolgozni, a kormány egy pillanatra sem habozott, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket és a vassárgát feloszlattja. Ezt a rendeletet sajnos nagyon drágán fi-

zette meg a liberális párt: a demokrácia védelmében elvesztette Ducát.

Iamandi után Manolescu Strunga emelkedett szólásra, aki beszéde végén határozati javaslatot terjesztett a gyűlés elé. A liberális párt ápolni fogja Duca emlékét. Követeli a kormánytól, ne engedje meg törvénytelen megnyilatkozások elharapozását és kimélet nélkül fegyverezze le azokat az elemeket, akiknek agitációja az ország biztonságára káros. Követeli a párt egységének biztosítását és visszautasítja a határokon túlról kölcsönzött álnacionalizmust, amely a román néptől idegen kalandorok játéka.

Madridban a kommunisták a német követség ellen tüntettek és kifosztottak több német üzletet

Madrid, április 20. (Rador). A nagykövetség negyedében véres összeütközés volt a karhatalom és a szélsőséges elemek között. Több golyó behatolt Brazília követének szobájába, ugyancsak golyók érték a cseh-szlovák követség falait is. A kommunisták tüntettek a német követség előtt, majd több német üzlet kirakatait bezúzták és egy német ékszerüzletet kifosztottak.

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 8—18.

50 százalékos utazási kedvezmény

A vásárigazolvánnyal vizum nélkül lehet a magyar határt átlépni.

SPORT

A cluji ligacsapatok bravuros vasárnapja

A Victoria legyőzte a CFR-t, míg az U Aradon a Gioriát verte ki a Roman Kupából

Cluj, április 20. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokságban vasárnap mindössze csak egy mérkőzés került lejátszásra, amit Clujon tartottak meg, ahol a Victoria nehezen bár, de megérdemelten győzte le a fővárosi vasutascsapatot. A Román Kupában meglepetésnek számít az Universitatea győzelmé Aradon, aki saját pályáján fektette két vállra a Gioriát. Bucurestiben az Unirea Tricolor legyőzte a Franco Romanat, a Juventus nagy harc után a Venust is kiverte, míg a Ripensia végre 360 perces játék után a meghosszabbításban tönkreverte a Crisanát. A B) ligában a KAC biztosan győzött Oradean, a cluji CFR azonban vereséget szenvedett a Tricolor együttesétől. A magyar nemzeti bajnokságban meglepetésnek számít a Hungária döntetlenje a Budaival, míg a Ferencváros nagy győzelmé a Sorok-sár ellen.

Részletes eredmények a következők:
VICTORIA—CFR (BUCURESTI) 3:2 (0:1)

Cluj, április 20. Közel kétezer néző előtt játszották le a hideg, szeles időben a nap egyetlen A) liga mérkőzését. Az első félidőben a CFR a többet támadó fél és különösen a belső triója veszélyezteti a Victoria kapuját, de szünet után a hazai csapat magára talál és a finisben megérdemelten győzi le a fővárosi vasutascsapatot.

A vezetőgól az első félidő 11. percében a CFR éri el Moldoveanu révén, akinek hatalmas bombája a léccel súvít a hálóba. 1:0. Szünet után a 17. percben Feraru átadásából Pop I egyenlített. 1:1. A 20. percben Cuedan kormeréből Páll újra vezetéshöz juttatja a CFR-t. 2:1. A 28-ik percben Nistor futásból a nap legszebb gólját lövi. 2:2. Míg a 36-ik percben Capusan beadását Farkas Konrád hálójába fejezi. 3:2 (A mérkőzés hőse Felecan I volt, mellette Munteanu, Pop III és Capusan voltak jók, míg a CFR-ből Roscule, Vintila, Barbu és Moldoveanu. Oravetz jól bíraskodott.

Román Kupa mérkőzések

UNIVERSITATEA—GLORIA 2:0 (2:0)

Arad, április 20. A cluji egyetemi csapat vasárnap Aradon játszott, ahol nagy meglepetésre kiverte a Gioriát a Román Kupa további küzdelmeiből. Az első félidő 10-ik percében Szaniszló átadását Paunescu közelről belövi, míg a 44-ik percben Selim kormerét Orza értékesíti. A második félidőben a Gloria nagy fölényben van, de az U jól tartja magát és így az eredmény nem változik. A győztes csapat legjobb része a közvetlen védelem volt, míg a csatársorban Orza és Szaniszló magaslottak ki.

Bucuresti. Unirea Tricolor—Franco Romana 6:4 (1:1). Ötezer néző előtt az obori csapatnak 70 percig méltó ellenfele volt a braillal együtes, de szünet után a finisben biztosan győz az Unirea Tricolor.

Ripensia—Crisana 3:3 (5:3, 2:2, 1:1). A fővárosban újra játszott mérkőzésen a 2x15 perces meghosszabbításban a Ripensia tönkreverte a Crisanat.

A Juventus hatalmas küzdelem után győzött a Venus ellen 3:1 (1:0) arányban. Így a fenti mérkőzések után a Román Kupa elődöntőjébe jutott a Juventus, Unirea Tricolor, Universitatea és a Minerul—Ripensia mérkőzés győztese.

B) liga mérkőzések:

I. csoport.

Bucuresti. Sp. Studentesc—Brasovia 5:0 (1:0).

Constanța. Elpis—Makkabi 3:0 (1:0).

Ploesti. Prahova—Victoria 2:2 (1:0).

Brasov. ACFR—Tricolor 3:1 (2:0).

II. csoport.

Timisoara. UDR—TMTE 3:1 (3:0).

Craiova. Ilsa—Crai Iovan 2:2 (1:0).

Lagoj. Vulturii—Rovine Gr. 1:1 (1:0).

III. csoport.

Cluj. Tricolor—CFR 2:1 (2:1).

Oradea. KAC—CFR 3:0 (2:0).

Bala-Marc. Phönix—Olimpia 1:1 (1:0).

Carei. Törekvés—Victoria 1:1 (1:0).

IV. csoport.

Sibiu. JAR—NSE 2:0 (1:0).

Targu-Mures. Mures—HTV 4:2 (3:2).

Simeria. CFR—Patria 6:1 (3:0).

District bajnokságok

Cluj. Haggibbor—UEC 1:1 (1:0). Szépszámu közönség előtt találkozott össze a két csapat, ami az eredménynek megfelelően döntetlenül végződött. Az első félidőben a

Haggibbor a többet támadó fél, a belső trió szép összjátéka után Krausz bombagóljával vezetéshöz jut a csapat. Szünet után a 36-ik percben az UEC Kinizsi révén kavardásból egyenlített. Jó bíró Cosma.

Unirea—KMSC 2:2 (1:0).

Oradea. Makkabi—Vasas 2:0 (0:0). Az oradeai zsidó csapat megérdemelten győzött. Vestul—NSC 4:2 (2:0).

Timisoara. Banatul—Electrica 1:1 (1:0).

Fratelia—ZsSE 4:0 (0:0).

Jimbolia. Hertha—Freidorf 1:0 (0:0).

Satmare. Kolping—Seini 1:0 (0:0), CFR—Törekvés (Carei) 1:1 (1:1).

Arad. ATE—Unirea 5:1 (2:0), Egyetértés—USA 2:2 (0:2), Transylvania—AAC 1:0 (0:0), Tricolor—Soimii 3:1 (2:1).

Brasov. Astra—Ivria 3:1 (1:0). Bistrița. Ceramica—Productia (Reghin) 3:0 (1:0). Barátságos.

Oradea. NAC—Kinizsi 6:0 (1:0). Barátságos.

Külföldi futballeredmények

A magyar nemzeti bajnokság eredményei: Ferencváros—Soroksár 10:3 (8:1), Hungária—Budai 11 2:2 (2:0), Ujpest—Törekvés 3:1 (0:0), Phöbus—Attila 4:0 (3:0), Kispest—Salgótarján 6:1 (2:1), Szeged—III. ker. 1:0 (1:0).

Vivás

A KAC szombaton és vasárnap rendezte meg Viola- és Schenker-kupa kardsapat-versenyét. A Viola-serleget az oradeai NSE nyerte meg. Egyéni győztes Kökössy KAC. A Schenker-kupa négyes kardsapat versenyét az SzSE nyerte 7 ponttal, aki újra megvédte a kupát, második és harmadik CFR Timisoara—KAC 5—5 ponttal, 4-ik a Haggibbor 3 ponttal, 5-ik az NSE 0 ponttal.

Távoli gyarmatok és egzotikus országok versenye a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Április 28-tól érvényes a vásár utazási és vízumkedvezménye

(Budapesti tudósítónktól)

Ebben az évben távoli gyarmatok és egzotikus országok is felkerekedtek, hogy a maguk különleges gyártmányával, nyers anyagaival és természetadta kincseivel résztvegyenek a Budapesti Nemzetközi Vásár külföldi kiállítóinak csoportjában. Azért jönnek, hogy árulnak Magyarországon és a környező államokban piacot teremtsenek s hogy versenye keljenek itt azokkal az államokkal, amelyeknek már kiépített piacaik vannak erre felé. Ez a verseny teszi elsősorban, hogy egészen különleges árucikkeket hoznak magukkal s mert a közönséget akarják meghódítani, izes és mutatós kincseiket olyan káprázatos keretben állítják ki, amint — tobzódó színekben és csodálatos formákban — valóban csakis egzotikus fantáziával lehet megálmodni és lehet megvalósítani.

Egyiptom selymeit és szőnyeget, finom

cigaretteit és izes gyümölcsöket, népi és iparművészeti remekét, a Belga-Kongó különleges nyersanyagait és gyarmatáruját, a Délafrikai Unió gyémántmezőinek és aranybányáinak termékeit és speciális konzervjeit, az olasz gyarmatok összes produktumait táruinak majd a káprázatos keretből a közönség szeme elé. És hogy ezekről az egzotikus országokról minél többet tudhasson meg a közönség, a budapesti rádió azt tervezi, hogy az egyes kiállítások vezetőit a vásár ideje alatt mikrofonja elé állítja s elmondat velük mindent, amit országukról tudni lehet. Ezeknek a rádióinterjúknak különleges érdekességet ad majd az a körülmény, hogy a rádióbeszélgetéseket a helyszínen készült eredeti hangfelvételekkel (benszülöttek énekével, bányák munkalármájával stb.) kísérik. Ezek a lemezek, amelyeket a rádió erre a célra valóban a helyszínen készítettett, már utban vannak és remélhetőleg idejekorán meg is érkeznek.

A vásárigazgatók, utazási és vízumkedvezményei már április 28-tól kezdve érvényesek.

SZÍNHÁZ-FILM

Kálmán Imre: Tatárjárás

A Csárdáskirálynő és Marica grófnő után, amelyek Kálmán Imrének, a leghíresebb és legtermékenyebb magyar szerzőnek művei, a színház csütörtökön este legelső operettjét, a Tatárjárást ujtija fel. A Tatárjárás a régi békeévek egyik legnagyobb sikerű operettje volt. Hosszu évek óta nem szerepelt a színház műsorán, s kétségtelen, hogy most, amikor új köntösben, a színház ismert, kitűnő művészgárdájának nagyszerű előadásában színre-

kerül, sikere vetekedni fog bármelyik mai operettével. Gróf László teljesen modern, új rendezésében, a Stefanidesz József vezénylete mellett és Solymosán Magda, Sándor Stefi, Stefanidesz III, Wojticky Elvira, Jenei János Ihász Aladár, Tompa Sándor, Csóka József, Nagy István és Lantos Bélával a főszerepekben ujtija fel csütörtökön este a színház a Tatárjárást.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedd: Házasság.
Szerda 9: Házasság.
Csütörtök d. u. 3: Három ember a hóban (A premier szereposztásában. Az operett első oicso helyiáras előadása.)

D. u. 6: A cigány.

Este 9: Tatárjárás. (Teljesen új betanulásban, Gróf László rendezésében, Solymosán Magda, Sándor Stefi, Stefanidesz III, Wojticky Elvira, Bázza Éva, Jenei János, Ihász Aladár, Tóth Elek, Tompa

Erec Israelit az egész zsidó népnek kell építenie !!
Csatlakozzék az országépítőkhöz !
Váltsa meg a Sékelt !!!

GRIPAT SZUNDET HULEST
JAWOL
FEJ FÁJAST A LEGIDEÁLISABB IDEGCSILLAPÍTÓ FOC FÁJAST

Sándor, Csóka József, Hetényi Elemér, Nagy István, Lantos Béla a főszerepekben. Premier bérlet.)
Péntek, fél 9: Tatárjárás (Rendes bérlet.)

ROMAN OPERA MŰSORA:
Szerdán, április 22-én: A trubadur. (Emil Marinescu tenoristával.)
Csütörtökön, április 23-án (matiné): Carmen. (E. Istrati basszussal.)
Pénteken, április 24-én: Tannhäuser. (Alex. Lupescu baritonistával.)

ROYAL MOZGO MŰSORA:
Ma kedden szenzációs premier! Tökéletes művészi játék! Mesteri rendezés! Lebilincselő csalekmény! Harry Baur kiemelkedő slágerfilmje: Egy aranyember.

EDISON MOZGO MŰSORA:
Két film: I. Rendőrség jelenti. Bűnügyi film. Olga Csehova-val. II. Mai fiatalság. Victor de Kowa-val. Helyárok: 9 és 13 lej. Kezlete: 3, 6 és 9 órákor.

APRÓ APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közzetés egy sorozat vasárnapos hirdetésével 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állatkeresőknek 50 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegzetes levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbellyes mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetítő és az esküvő körül összekötőrendelkező „MIREA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Piața Stefan cel Mare 5. sz. alatti üzlethelyiség (jelenleg 2 nagy teremű álló vendéglő) üzletnek, irodának, vagy raktárnak május 1-re kiadó. Értekezhetni dr Weisz Béla ügyvédnél, Uránia palota.

Használatba még nem vett modern, elsőrangú kivitelezésű hálószoba, családi körülmények miatt, azonnal eladó. Megtekinthető „Domus” szuterénben.

Brasov központjában, saját házában lévő textilcég keres tokeerős, lehetőleg szakképzett — közreműködő társat. Ajánlatokat „Kittinő egzisztencia” jellegre a kiadóba.

Kiadó május 1-re 3 szoba, hall, összkomfortos uccal lakás, napos oldalon, új házban. Strada Gojdu No. 2.

Az új héber nyelv és irodalom tnaeh és társadalmi oktatására képes fiatalember tanítói állást keres. Cim a kiadóban.

Fogtechnikai-asszisztens, jómegjelenésű, husz évi gyakorlattal, román és német nyelvben perfekt, megfelelő állást keres. Leveleket „Modest” jellegre a kiadó továbbít.

Antik garnitúra jutányosan eladó. Str. Regele 10/a, emelet.

Ital-szakmában bevezetett ügynök felvétel. Neumann líkorgyár, Dorobantilor 6.

Készpénzzel rendelkező textil-rovárdaru kereskedő betársulna rentabilis üzletbe vagy vállalatba. „Rentabilis” jellegre.

Szigoruan vallásos egyedülálló zsidónő öreg párhoz mindenesnek kerestetik. Fried. Dragalina 19.

Felsőkereskedelmi végzettséggel, könyvelési praxissal rendelkező ifju 100.000 lej készpénzzel megfelelő állást keres, esetleg betársulást. Cim a kiadóban.

Nagyon szép butorozot uccai, napos, egészen különbejáratu szoba kiadó. Piața Carolinei 3, emelet.

GIKIDTES AZ UZLET LELEKE: RENDESEN AZ UJ KELETNEK

HI

— AZ ANGOL VETSEGEK AKI OLIMPIASZ ELLE A Daily Herald je munkássportszönet indítottak annak a bajkottájja a berlin hivatalos sportköröké.

— Mindent szaké filmgyár egy igazi film forgatókönyvet netét ábrázolja. A meggyilkolása miatt megkegyelmeztek a takták át büntetését.

— Békédijra aják met író. Londonból írószövetség most melyen egyhangul Nobel békédijra aják az ismert német ut szerkesztőjét, aki p 3 év óta koncentrációt régebben már díjra ajánlották. Ek Hamsun, a világhírű nást intézett a fogó

— 79.000 kötetes Kina a szovjetnek. a Szovjetunióknak a csu (négy könyvtár gyűjteményt amelyből áll. 1782 óta a dízték a gyűjtemény ajándéka nagy mért ropai tudósok számára történelem és kultú

— Emésztési glesoványodás, sápad ekémák, furunkul tes „Ferenc József” bályozza a belek an a vért biztosan feltr számos vezérféria a valódi Ferenc Józse lemashajtó min ért is szoptató nőkn ten alkalmazzák. A

— Heil Hitler!-el feleségét? Ecken tervezője, aki hir s német hivatalos közzat adott az Eve nak. — Azt beszél a Heil Hitler köszön nak olyanok, akik így köszönnek. De hiszem, nem szüksék Heil Hitler!-el közz udvariatság, ha get, vagy jónapot szöntjük.

— 480 kilométer pek. Londonból je mok hadseregének ban, a daytoni rep ki a Vought-, a C rak által készített Mindegyik gép több ségük meghaladja és könnyebben kor mert gépeknél. A mintából 80 darab

— Sanyaró Vende rikában. A brookly itéte J. Harris je les miatt. Mulatsá tárgyaláson. Harris gálatot teljesített, tudott polgári fogla felhuzta egyenruhá bejárt az egyik br legénységgel egyt Három hétig éit ig egyelőre megint biz

Pályázat

A bistrítai ort. ideiglenes tanítói Pályázhatnak oly f erők, akik a törvény felelően román tanr képesek. A vallásos okmánymátsolatokká vényeket, a fizetés kor, eddigi szolgál jus 10-ig alulírott dók. Directiunea Bistrita.

HIREK

— AZ ANGOL MUNKASSPORTSZÖVETSEGEK AKCIÓJA A BERLINI OLIMPIÁSZ ELLEN. Londomból jelentik: A Daily Herald jelentése szerint az angol munkássportszövetségek erőteljes akciót indítottak annak érdekében, hogy Anglia bojkottálja a berlini olimpiát. Az akciót hivatalos sportkörökben is sokan támogatják.

— Mindent szakemberrel! Egy amerikai filmgyár egy igazi gyilkossal irattat meg egy film forgatókönyvét, amely gyilkosság történetét ábrázolja. A legújabb filmíró felesége meggyilkolása miatt halálra ítélték, de aztán megkegyelmeztek neki és fegyházra változtatták át büntetését. Nemrég szabadult ki.

— Békédíjra ajánlanak egy internált német író. Londomból jelentik: Az angol újságírószövetség most tartotta kongresszusát, melyen egyhangulag elhatározták, hogy a Nobel békédíjra ajánlják Carl von Ossietzkyt, az ismert német újságíró, a Weltbühne volt szerkesztőjét, aki pacifista magatartása miatt 3 év óta koncentrációs táborban van. Ossietzkyt régebben már a norvég írók is a Nobel-díjra ajánlották. Ekkor, mint ismeretes, Knut Hamsun, a világhírű norvég író heves kirohantást intézett a fogoly Ossietzky ellen.

— 79.000 kötetes könyvtárat ajándékozott Kína a szovjetnek. A kínai nemzeti kormány a Szovjetunióknak ajándékozta a Si-Ku-Csuansu (négy könyvtár) néven ismert könyvgyűjteményt, amely 79.000 kézzel írott kötetből áll. 1782 óta a pekingi császári palotában őrzik a gyűjteményt. A nankingi kormány ajándéka nagy mértékben megkönnyíti az európai tudósok számára a szekeréses kínai történelem és kultúra tanulmányozását.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, ekeórák, furunkulusok esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan felfrissíti. Az orvosi tudomány számos vezérfejtés meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz mint alapos és kellemes hashajtó mindig kitűnően beválik, miért is szoptató nőknél elválasztáskor kiterjedten alkalmazzák. Az orvosok ajánlják.

— Heil Hitler!-el köszöntse-e az ember a feleségét? Eckener, az óriás léghajó híres tervezője, aki hír szerint „kegyvesztett” lett német hivatalos körökben, érdekes nyilatkozatot adott az Evening Standard tudósítójának. — Azt beszélik, hogy néha vonakodtam a Heil Hitler köszöntéstől — mondta. — Van olyanok, akik minden lehető alkalommal így köszönnének. De én a magam részéről azt hiszem, nem szükséges, hogy az ember reggel Heil Hitler!-el köszöntse a feleségét. És nem udvariatlanság, ha azt mondjuk, hogy jóreggelt, vagy jónapot, mikor rokonainkat köszöntjük.

— 480 kilométer sebességű hadirepülőgépek. Londomból jelentik: Az Egyesült Államok hadseregének légi hadereje Ohio államban, a Dayton repülőtéren sikerrel próbálta ki a Vought-, a Curtiss- és a Seversky-gyárak által készített legújabb vadászgépeket. Mindegyik gép több gépfegyvert vihet, sebességük meghaladja a 480 kilométert óránként és könnyebben kormányozhatók az eddig ismert gépeknél. A hadvezetőség mindegyik mintából 80 darabot rendelt.

— Sanyaró Vendel köpenicki kalandja Amerikában. A brooklyni bíróság ótnavi fogházra ítélte J. Harris jogosulatlan egyenruhaviselés miatt. Mulatságos dolog derült ki ezen a tárgyaláson. Harris tizenegyévi katonai szolgálatot teljesített, leszerelése után pedig nem tudott polgári foglalkozást találni. Erre ismét felhúzta egyenruháját, naponta rendszeresen bejár az egyik brooklyni kaszányába és a legénységgel együtt ebédel és vacsorázott. Három hétig élt így, amíg leleplezték. Most egyelőre megint biztosítva van az elmátása.

Pályázati hirdetés

A bistrjai ort. izr. hitközség iskolászeke ideiglenes tanító állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak oly férfi és női, okleveles tanerők, akik a törvény követelményeinek megfelelően román tannyelvű iskolában működni képesek. A vallásos életmódot igazoló és egyéb okmánymásokkal felszerelt pályázati kérvényeket, a fizetési igények, családi állapot, kor, eddigi szolgálati évek megjelölésével, május 10-ig alulírott igazgatósághoz benyújtandók. Direcțiunea școlael primare izraelite, Bistrița.

— Táborkokká léptették elő a palesztinai fő kormányzót. Jeruzsálemből jelentik: A kormány hivatalos lapja közli, hogy Sir Arthur Wauchope palesztinai fő kormányzót, aki eddig altábornok volt, tábornoki rangra emelték.

— Harminchat ellenfele ellen győzött Aljekin. Belgrádból jelentik: Aljekin volt sakkvilágbajnok tegnap Skopljeban szimultánpartit játszott. Negyvenkét játszma közül csak kettőt veszített, négyet eldöntetlenül abszolvált és 36 ellenfele ellen győzött.

— Nemzeti szocialista lovashadtestet állított fel Hitler. Berlinből jelentik: Hitler rendeletet adott ki nemzeti szocialista lovashadtest felállítására. A hadtest tagjai 18—20 évesek lesznek és a rohamosztagok kebelében lesznek megszervezve.

— Ujra felbukkant a lochnessi szörny? Londomból jelentik: Állítólag a lochnessi szörny újból felbukkant. Három diák azt állítja, hogy látták, amint nagy sebességgel uszott a tóban. Hossza kb. 9 méter, kigyófeje van, kis szemekkel. Majdnem 10 percig maradt a víz színén.

— Eltévedt a sivatagban a kairói német követ. Kairóból jelentik: Von Stohrer német követ, aki egy autóversenyen vett részt, eltévedt a sivatagban. Megtalálására minden intézkedés megtörtént.

— Tűz az angol hadügyminisztérium épületében. Londomból jelentik: Elmúlt éjjel tűz ütött ki a hadügyminisztérium épületében. A tüzet azonnal eloltották. A tűz kiterjedésének okai ismeretlenek.

— Csendőrök és parasztok véres harca egy jügoszláviai faluban. Belgrádból jelentik: Ossiek (Eszék) közelében a parasztok behatoltak egy másik falu lakosainak tulajdonát képező szántóföldre. Csendőrök állták útjukat, akiket kövekkel dobáltak meg. A szorongatott csendőrök rálöttek a parasztra és közülük három meghalt.

— Hogyan keres férjét egy egyiptomi asszony? Az a misztikum, amely Keletet körülvette és a háreméletet olyan bővössé tette, már régen nincs meg. Teljesen átalakult már a keleti nők gondolkodása is. Szabadok akarnak lenni és már szabadok is. Ez a kis történet is példa erre. Már az egyiptomi nők is keresnek maguknak férjét hirdetés után, ami régebben elképzelhetetlen lett volna. Felső-Egyiptomban Benisuef városkában élt egy harmincöt éves özevgy nő. Földbirtoka, háza volt, jó partinak számított. Számtalan férjét ajánlottak neki, de ő mindegyikben talált valami hibát. Végül is elhatározta Szitta Aziza, vagyis Aziza asszony, hogy hirdetés útján keres magának férjét. A nyomdában szép, piros papírra ki nyomatta a szokásos szöveget: Csinosnak mondott 30 éves özevgy nő, akinek földbirtoka és háza is van, férjhez menne. A férj nem lehet idősebb nyolcven évnél. Jelentkezés ekkor és ekkor, személyesen. A nyomtatványokkal kiállt a térre és minden arra menő, neki tetsző férfinek a kezébe nyomott egyet. Azután a jelzett időre megindult az áradat Aziza asszony háza felé. Az eredmény az lett, hogy tizen kilen meghívót kaptak másnapra, hogy Aziza asszony nyugodtan, lelkiismeretesen választhassa ki közülük a legmegfelelőbbet.

— Elhagyatot szigeten szállt le egy orosz pilóta. Moszkvából jelentik: A Ferenc József földön levő Tikhaya öböl révkapitánysága táviratot kapott Vodopianov pilótától, akitől két napja nem érkezett hír. A repülő tehát életben van és egy elhagyatot szigeten szállt le. Intézkedések történtek megmentése érdekében.

— Akik megfogadták a jó tanácsot. Az Állami Sorsjátékon újra nagy szerencséje volt Ardealnak. Csak nem rég, az Állami Sorsjáték első osztályának a húzása után volt alkalmunk néhány sort Ardeal szerencséről írni. Azt mondtuk ezalkalommal, hogy tekintettel a tényekre, azt ajánljuk olvasóinknak: játszanak a sorsjátékon. Elképzelhetik, mekkora az örömmük, amikor eimondhatjuk, hogy tanácsunk helyes volt és hogy a szerencse rendkívül előnyben részesíti Ardealt.

Valóban, e hó 15-én, husvét 4. napján Bucuresiben a sorsjáték 2. osztályának a húzása. Összesen 11.098 nyereményt kellett kiosztani, mintegy 22 millió lej értékben. Az öt egymillió nyeremény közül, amelyet ezalkalommal kiosztottak, egy keze milliő, amelyet a mellékorszergy nyert, ardeali embernek jutott. A szerencsés nyertő Manole Gheorghie ur, zalau pénzügyigazgató adókvívő osztályának a főnöke, aki a 167.532 számmal kelek egymilliót nyert, olyan szerencsével, a melyet joggal irigyel meg az egész világ. Nem szabad elfelejtenünk azt a fontos körülményt sem, hogy ezt a nyereményt olyan sorsjeggyel nyerte, amelyet a legnagyobb ardeali sorsjegyház, a clujai Banca Iiiescunál vásárolt. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy e sorsjegyház vevőinek nagy a szerencséje. A multban is, a jelenben is, nagy nyereményeket nyernek. De a milliós nyeremény nem az egyedüli, amely Ardealra jutott. Az arány sokkal jobb, mint a régi királyságban. Látnuk, hogy Ardealnak nincs miéit panaszkodnia a szerencsére. Az Állami Sorsjáték a milliók bő forrása, ami a mai krízises időben az egyetlen lehetőség, hogy a gondoktól megszabaduljunk. A sorsjegy nélkül minden erőfeszítés hiábavaló. Aki ezuttal nem nyert, ne felejtse el, hogy a Sorsjátéknak még egy előnye van: minden hó 15-én van húzás és négy húzás után megint előlről kezdődik. Jegyezze meg tehát e tanácsunkat, amely már sokaknak vált javára: játszon az Állami Sorsjátékon és szerencséje lesz. Ardeal szerencséje...

Minden fűtőanyagnak van salakja!

A szervezet fűtőanyaga az élelem. De ennek a fűtőanyagnak is van salakja, amelyet a gépezet jó működése érdekében okvetlenül el kell távolítani. Ha a rendes uton bélrenyheség miatt a salakot a szervezet nem választja ki, úgy gondoskodni kell annak eltávolításáról, különben feigytlemlik és a legkülönbözőbb betegségeket és zavarokat okozza. Erre a célra hashajtót szedünk. De a hashajtó megválogatásánál legyünk óvatosak. Csak az a hashajtó felel meg a célnak, amelynek hatása biztos, enyhe, nem okoz görcsöket, ize pedig kellemes. E feltételeknek legjobban a KOPROL csokoládé vasztila felel meg.

KOPROL

AZ IDEÁLIS HASHAJTÓ

Házasság

Vaszary János vígjátékának premijere a Magyar Színházban

Nincsen talán ma olyan probléma, amely jobban érdekelné az embereket, mint a házasság problémája. Az ember vagy már házas, vagy azzá lehet, esetleg már volt az. Szóval mindenkinek a lelkében vannak olyan hurok, amelyek rezonálnak egy házasságról szóló darab egyik, vagy másik jelenetére. Vaszary János jól tudta ezt. És számításban nem is csalódott. Darabja eddig 75 előadást ért meg Pesten.

Vaszary János induktív módszerrel, több házasságon keresztül akarja bemutatni a darab két szempontját: a morálisat, vagy inkább immorálisat és a nő szerepét az elferdült házasságban. Szalonjelenettel indul a darab. A zongoránál egy csinos művész zsongító néger dalt játszik. A fotelekben párok alakulnak, a házastársak fiórtönek, mindegyik a másik feleségével. A háziaszony születésnapját ünneplik. A férj kékis az ünneplésből még nem jött haza a munkából. A feleség és barátja, a zongoraművész telefonálni mennek. A vendégek csipős megjegyzései és határozati kíséretében. A házasságtörő fél jelen esetben mindég a feleség. Az egyik férfi monológjából, aki maga sem tartja szentnek a házassági szerződést, — megtudjuk, hogy a házasság törés, egyik félnél sem szerelennél történik. Csupán azért, mert ezek az intermezzók újdonság-voltuknál fogva kívánatosabbak, mint a házasság utáni örömei. Elhangzik a darabban az a vélemény is, hogy a házasság elavult, kikopott intézmény. A darabnak azonban egészen más a tendenciája.

A darab főszereplőjének a felesége, a minden jóban és kényelemben élő asszony fiórtre adja a fejét, mert a férje csak a munkájának él, elhanyagolja és — horribile dictu — elfelejti a születésnapját. Amikor a dolgozó, robotoló férj lázasan, nagy csalódással hazajön, (más kaptá meg a várt igazgatói állást, nem panaszkodhatja ki magát, mert a feleségnek vendégei vannak, akiket neki, a férjnek szórakoztatnia kell.

A darab osztálykülönbség nélkül akarja bemutatni a mai házasságot. A nagyszógos asszony szobaleánya is megcsalja, rászedi a becsületes, rendes férjét. Eppen csak a milliőiben és a személyekben van különbség. A férj aztán nagy monológot vág ki az egész tisztas társaság előtt a szobaleány szeretőjének arról, hogy a házasságnak két embert jóban és rosszban össze kell kötnie.

Kétségtelen, hogy a darab kissé egyoldaluan mutatja be korunk fenti jelenségeit. Nem akarjuk védeni a gyengébb nemet, a melyet az író annyira rossz színben tüntet fel. De az éremnek van másik oldala is. Tulzás lenne azt állítani, hogy csak házasságtörő feleségek vannak. És hogy mindig csak az asszony a házasságtörő fél.

A darab technikai feldolgozása kifogástalan. Egyik jelenet szervesen folyik a másikból. A házasság mélyebb problémáit azonban nem nyúl a szerző.

A darab főszereplője: Kovács György, a megnemértett, robotoló férj szerepében nagyon gyakran igaz emberi hangokat ütött meg. Harmat Jolán a feleség szerepében ruzsiótkeltő volt, toaletti pedig fővárosi szinpadon is megállnak a helyükét. De jók voltak a többi szereplők is: Jenei János, Tampa Sándor, Csóka József, Fényes Alice, Balázs Samu, Stefanidesz Ily, Sándor Stefi, Czoppán Flóra, Vojticky Elvira, Kőszegi Magit, Miklóssy Margit, Tóth Elek. A rendezés munkája Kádár Imre tehetségét dicséri. A díszletek egyszerűek és izlasesek voltak. A forgószinpad azonban hiányzik a mai gyors és gyakori színváltozást megkövetelő daraboknál. (h. e.)

A lakberendező segítőtársa Önnél
Megmutatja a legszebb és legharmonikusabb vonalat. Lakását úgy rendezi be, hogy valóban otthonává válik és örömet találja benne.

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.
TÁRGUL-MUREŞ — BUCUREŞTI, Tache Ionescu, 1 — BRAŞOV
Kivánóságára kiküldjük megbízottunkat eredeti rajzokkal

ארטה כשר
cukrász eljegyzésekre, esküvőkre és egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitelben jutányosan készít Adler, Str. Gen. Neacuica 4. (Az ABC-vel szemben).

Civilizáció és

Róma alapítási ü...
mondott, amelyben
színi győzelmét d...
Bejelentette, hogy
desen Addisz-Ababa
fejezést fog nyerni
mely a civilizáció é
vatva megalapítani
Sajnos, a történe
merjük a hódító há
népekért rátkümt
nyegét.
A civilizáció és a
madik Róma most
szeríteni, — civiliz
de igazságnak a leg
hető.
Egyelőre a civiliz
bombavető-repülőgé
nép számára s félő,
ama mesebeli farka
lyik a bárányt aza
rossá teszi számára
Annak az igazs
melyet az olasz
Abesszínia száma
Abesszínia népei.
igazság az elnyomó
nyomó, mely a sa
uralmat tette meg
fokmérőjévé.

Palesztina vi
az erdélyi sa

Megbékélten aka
kagylót, amelynek
neteit két nap óta
a szívünkkel is ha
elfogultabb távirati
Palesztinában hely
rend.
Bármennyire is sz
körök, Palesztinába
megmozdulásról v
ügynököktől pénzle
nítmények Jaffar
lokalizált privát ak
megdöbbenés; hét l
és többszáz letartó
Nem árt, ha e tra
vesszük, hogyan re
hírekre az erdélyi
része, amelynek
zsidók irányítják.
vez kárörömmel k
és kritika nélkül a
mor katasztrófát sa
a sorok között szí
zsidó munkatárs he
a kezét, talán meg
mondatokat a tiszt
mondtam" zenével
Zenéltek ezek a
címeik jöleső elégté
zsidó halott van, T
az egész ország a
Hogy miért volt
zsidó tragédia rej
lyet csak a pszich
Nincs egyéb rem
deklarációt zsidó t
ország. A legmag
lis igazság jegyéb
és jölet hozott
rétegenek, egyetlen
gyonát nem csorí
arab tömegek él
amiről a szomszéd
mok még csak ne
tinából a zsidó ko
megékelten vándoro
nista építés óta t
rogtak be.
Ott állunk, me
Nem tehetünk má
szik koronként
álmoktól fűtött a
Miért van az, k
ujság a zsidó né
napjaiban, amikor
nak erkölcsi és ar
lene álljon a zsid
megoldása, a pale
alkalmat nem tal
pozitív oldalának

UJ KELET Legújabb hírek

Az antiszemita- és munkás-zavargások miatt megrendült a lengyel kormány helyzete

A kormánypárt kebelében működő „ezredesek csoportja" és a frontharcosok szövetsége Pilsudski marsall erőkez-politikáját követeli a kormánytól. A kormány elkoboztatta saját lapját: a Gazeta Polszkát, a benne megjelent írás támadás miatt. Emaradt Koscialkowszki lengyel miniszterelnök budapesti utja

Mosciszki köztársasági elnök a kormány mellé állott, amely május elseje után a mérsékelt ellenzék soraiból egészíti ki a kormánykoalíciót

Varsó, április 20. Amióta az antiszemita jelenségek napirenden vannak Lengyelországban, az általános politikai helyzetben is lényeges változás állott be. Az ország rendje ellen törő anarchikus elemek támadásai nemcsak a zsidóság helyzetét rendítették meg, hanem természetesen az egész rezsim pozícióját is kikezdték. Azok a jelenlegi rezsim szolgálatában álló elemek, amelyek régóta nem nézik jószemmel Pilsudski marsall erőkezű politikájának hanyatlását, már régebbi idő óta mozgalmat indítottak ama „mérsékelt" elemek ellen, amelyek a kormányban foglalnak helyet s feltűnő toleranciával nézték és nézik az anarchikus elemek előretörését.

Ezeknek a mérsékelt elemeknek Koscialkowszki miniszterelnök a látható fejük, akivel szemben már régóta frontot alakított a kormánypárt egy tekintélyes rétege, amelyik erőlyes módon követeli az erős kéz politikájának visszaállítását és az anarchikus, antiszemita elemek kíméletlen visszaszorítását.

Az erőkez politikájának hívei szombaton egész váratlanul frontális támadásba mentek át a kormány ellen s a kormány hivatalos lapjában, a Gazeta Polszkában élesen támadó cikket helyeztek el saját pártjuk, illetőleg a pártból alakult kormány, főleg Koscialkowszki miniszterelnök ellen. A támadás óriási zavart keltett a kormány körében s a kormány kénytelen volt olyan cselekedeteket szálni magát, amely csaknem példátlanul áll a pártok történetében: tegnap elrendelte saját hivatalos lapjának eldobását.

Hogy a támadás milyen közelről érintette a kormányt s milyen politikai zavart keltett Lengyelországban, arra jellemző az a tény, hogy

Koscialkowszki miniszterelnök a legutolsó pillanatban lemondotta budapesti útját, ahova tegnap, vasárnap kellett volna megérkeznie.

Hivatalos híradás szerint ugyan a lengyel miniszterelnök azért nem indult el budapesti útjára, mert ebben közbejött hűlése akadályozta meg, a valóságban azonban a Gazeta Polszkában megjelent támadás és a támadás következtében létrejött zavar okozta a látogatás elhalasztását.

A Gazeta Polszkában megjelent támadó cikk éles hangon tehetetlenséggel vádolta meg a kormányt és annak lemondását követelte.

A cikk még azzal is vádolta a kormányt, hogy nem tett megfelelő intézkedéseket az antiszemita anarchia ellen.

Varsói politikai körökben a sokatlan eldobási mendeletet a kormány kebelében kialakult két ellentétes felfogású csoport közötti feszültséggel magyarázzák. A mérsékelt csoport, amelynek élén a miniszterelnök és a helyettese állnak, közlekedést szeretne létrehozni az ellenzékhez és néhány, a mérsékelt pártokhoz tartozó egyének a kormánykoalícióba való felvételével szeretné megerősíteni helyzetét.

Az ezredesek csoportja A kormánynak eme felfogásával áll élesen szemben az erőkez politikáját követelő csoport, az úgynevezett „ezredesek csoportja", amely Pilsudski marsall politikai doktrínáját akarja újra alkalmazni és a jelenlegi belügyminisztert akarja látni a miniszterelnök székében.

Kormánykörökben remélik, hogy az ezredesek csoportjával szemben sikerülni fog a mérsékelt pártokra támaszkodó kor-

mánykoalíció létrehozása és május elseje után ténylegesen meg fog történni a kibékülés az ellenzéki pártokkal.

A kormány addig is a belügyminiszteri tárcát egy másik, a munkássághoz közelebb álló egyénre fogja átruházni, hogy ezáltal a

munkásság felé megnyugtató gesztust gyakoroljon.

Abból a tényből, hogy Mosciszki köztársasági elnök másfélórás látogatást tett a beteg fekvő Koscialkowszki miniszterelnöknel, varsói politikai körökben arra következtettek, hogy

a köztársasági elnök teljes szolidaritást vállalt a kormánnyal és nem fogja honorálni a Gazeta Polszkában megjelent támadás elindítóinak aspirációit.

Az elnök el van szánva arra, hogy el fogja kerülni egy komoly kormányválság lehetőségét.

Mivel vádolta a Gazeta Polszka a kormányt?

Egyébként a Gazeta Polszkát, a kormány hivatalos lapját azért kobozták el, mert a támadó cikk azzal vádolta a kormányt, hogy zsarolásnak enged. A lap összehasonlítást tett cikkében a jelenlegi kormány uralomrajzát a múltéval szembe, az előző rezsim tíz éven át biztosított nyugalmi állapota között. A lap rámutatott arra, hogy bár a külpolitikai körülmények nem változtak meg, a kormány veszedelmes gyengeséget mutat úgy a jobboldali, mint a baloldali agitátorokkal szemben.

A Cur Sálom kirándulóinak figyelmébe

CLUJ, április 20. Értesítjük a Cur Sálom kirándulóit, hogy a hajó menetrendje változást szenvedett. Az utolsó hajó az új menetrend szerint, amellyel a közgyűlést még el lehet érni, az április 30-ikán induló Har Carmel. A kirándulás tehát ezzel a hajóval fog menni. Olyan jelentkezőket, akiknek Palesztinára érvényesített utlevelük van, még felvehetünk a kirándulásra.

Összeállították a ploesti Duca-szobor leleplezésének végleges programját

Tatarescu nagy politikai expozé tart. Összehívják a liberális párt országos kongresszusát

Bucuresti, április 20. (Az Uj Kelet tud.) Csütörtökön kezdődnek Ploestiben a Duca szobor leleplezési ünnepségei. Reggel külön vonaton érkeznek a bucarestii vendégek, míg a leleplezési ünnepély tíz órakor kezdődik. 11 órakor az Odeon tereben politikai nagygyűlés lesz, melyen Tatarescu tartja meg régén várt politikai expozéját. Két órakor a különvonat Sinaiába megy, ahol virágkoszorut helyeznek el Duca emléktábláján. Tatarescu beszéde, amely már készen áll, valószínűleg módosulni fog, hogy a piatra-neamti értekezlet határozataival összhangban legyen. A lapok tudni vélik, hogy május elejére Tatarescu a liberális párt országos kongressz-

szusának összehívását fogja kérni Dinu Brătianutól. Tatarescu a párt egységes magatartásától teszi függővé a további politikai programját. Valószínűleg a párt kongresszusa elé terjesztén azt a javaslatot, hogy a párt élére kormányzótanácsot nevezzenek ki, mely egységes álláspontot foglalna el az aktuális kérdésekben. A párt elnöke Dinu Brătianu ma-madna, míg egyetlen alelnökévé Tatarescut választaná meg. A liberális párt kongresszusa Brătianu Vintilă halála óta nem ült össze. Állítólag Tatarescu már megkapta a felhatalmazást az uralgódtól a kormány átalakítására is, de ezt is csak a kongresszus után kívánja megvalósítani.

Szabadlábra helyezték dr. Ungár Adolfot

Az oradeai táblai vádtanács határozatát nagy elégtétellel fogadta a kisebbségi közvélemény

Oradea, április 20. (Az Uj Kelet tud.) Hónapok óta tartó fogvatartás után hétfőn végre szabadlábra helyezték Ungár Adolfot, a timisaraai Magyar Párt elnökét, akit mint ismeretes, forradalmi időkben elkövetett bűncselekmények alapján tartóztattak le. A letartóztatott politikus kérésére a Semmitőszék az oradeai bírói fórumokhoz helyezte át a pert és az egyhónapos időközben érvényét veszít letartóztatási végzés meghosszabbításáról már az oradeai törvényszék, illetőleg a tábla döntött. A táblai vádtanács, melynek tagjai dr. Cusan, Dobosiu és Nichiu táblabírák voltak, hosszas tanácskozás után elrendelte dr. Ungár Adolf szabadlábra helyezését. Egy negyedórával a táblai vádtanács kihirdetése után dr. Ungár már el is hagyta az ügyészégi fogház épületét. Ungárt a börtön levegője megviselte, erősen lefogyott és egészségi állapota rosszabbodott. Az előre-

haladott cukorbetegségben szenvedő ember a legelső vonattal Timisoarara utazott, ahol egyelőre szanatóriumra vonul. Jogászai körökben nagy elégtétellel vették tudomásul dr. Ungár szabadlábra helyezését, mert így a vádlott, aki egyébként a timisoarai ügyvédi kamarának is prodékánja, szabadlábban fog tudni védekezni az ellene, politikai hajszá során emelt vádak ellen.

Orosz matrózok gázmaszkviselési rekordja. Leningrádból jelentik: Tizenkét orosz tengerész, a balti flotta tagjai megdöntötték a gázmaszkviselés rekordját. Négy óra alatt 30 kilométert tettek meg és szolgálatuk 218 órányi ideje alatt nem vették le a maszkot, csupán az étkezések tartamára.

Pár nap múlva mégis Budapestre utazik a lengyel miniszterelnök

Hivatalos lengyel politikai körökben Koscialkowszki miniszterelnök budapesti utazásának elmaradását nemcsak a miniszterelnök közbejött betegségének, hanem a belpolitikai helyzetben beállott nehézségeknek is tulajdonítják. Ennek ellenére valószínűnek tartják, hogy a látogatás két-három napon belül meg fog történni, ha a magyar kormány ehhez hozzájárulását adja.

Varsói jelentés szerint a volt frontharcosok vezetősége tegnap értekezletet tartott, amelyen határozati javaslatot fogadtak el. A javaslat egy olyan politikai szervezet sűrűs megalkotását követeli, amely Pilsudski marsall szellemének érvényesülését teszi lehetővé a kormányzatban. A volt frontharcosok felajánlják közreműködésüket az újjászervezés munkájában, amely szerintük nem tűr halasztást. Ebben az újjászervezési munkában a frontharcosok szerint a munkásosztálynak is részt kell vennie és biztosítania kell számára az államélet vezetésében az őt megillető jogokat.

Varsó, április 20. A lemebergi demonstratív sztrájk, amelyet a munkásság a véres incidensek miatt proklamált, csak részben sikerült. A villamosok és autók nem közlekednek, de az üzletek nyitva tartanak.

MARC. 29-től

VERSENY

APRIL. 26-12.

Hatszáz kommunista helyezték el Németország legújabb börtönében. Párizsból jelentik: Hatszáz német kommunista Diez városka új börtönébe (Wiesbaden kerület) kísérték át. Ismeretes, hogy a wupperthali törvényszék előtt több hónapon át folyt 1000 személyi pere, akiket azaz vádoltak, hogy újból meg akarták alakítani a kommunista pártot. A per 600 elítéltet helyezték el most a diezi börtönben. — Hitler 47-ik születésnapja alkalmából ma katonai parádé zajlott le a császári palota előtt, ahol tribünt építettek a Führer és a tábornokok, valamint a nemzeti szocialista párt vezetősége számára. A defiláció tartama alatt a közlekedés szünetelt.

HALALOZÁS. Hosszas szenvedés után elhunyt öv. dr. Junger Lázárné, a zsidó jótékony nőegylet évtizedeken keresztül volt elnöke, minden társadalmi és jótékonyági mozgalom sighthi zsidó nagyszónya. Dr. Junger Lázárné 68 éves volt. Igen előkelő, patricius bukovinai zsidó családból származott, Wisselberger dr. Cernauti város nagyhírű zsidó főpolgármesterének huga volt. Élete szakadatlan megpróbáltatások sorozata volt. Egymásután vesztette el egyik fiát és egyetlen leányát, majd férjét és a törékeny szervezetű uriaszony, csodálatos lelki erővel és minden energiájának a sükölködők szolgálatába való állításával, küzdötte keresztül magát mind a megpróbáltatásokon. Fián, — dr. Junger Imre főorvoson — menyén és kis unokáján kívül, az egész város zsidósága őszinte és osztatlan részvétellel gyászolja halálát.

CENZURA

A szezon legnagyobb vigiálék sikere a „Házasság" a Magyar Színház-ban